

L'estratègia de la participació ciutadana dins el cicle de la política pública

Ismael Peña-López

Barcelona, 03 de juny de 2022

Disseny, impactes, resultats

El disseny

- Informar
- Regular
- Finançar
- Organitzar

Els impactes

- Canvis en la visió del món
- Canvis en comportaments
- Canvis en les regles de joc
 - Significats
 - Normes (socials)
 - Relacions de poder

Els resultats

- Canvis materials
- Comportaments mesurables
- Increments o decrements de factors
- Canvis de tendència
- Canvis normatius (legals)

Eixos, actors, dispositius

Quina és la **pregunta** central

Quins són els **components** del sistema

- Anomenar
- Emmarcar
- Interrelacions

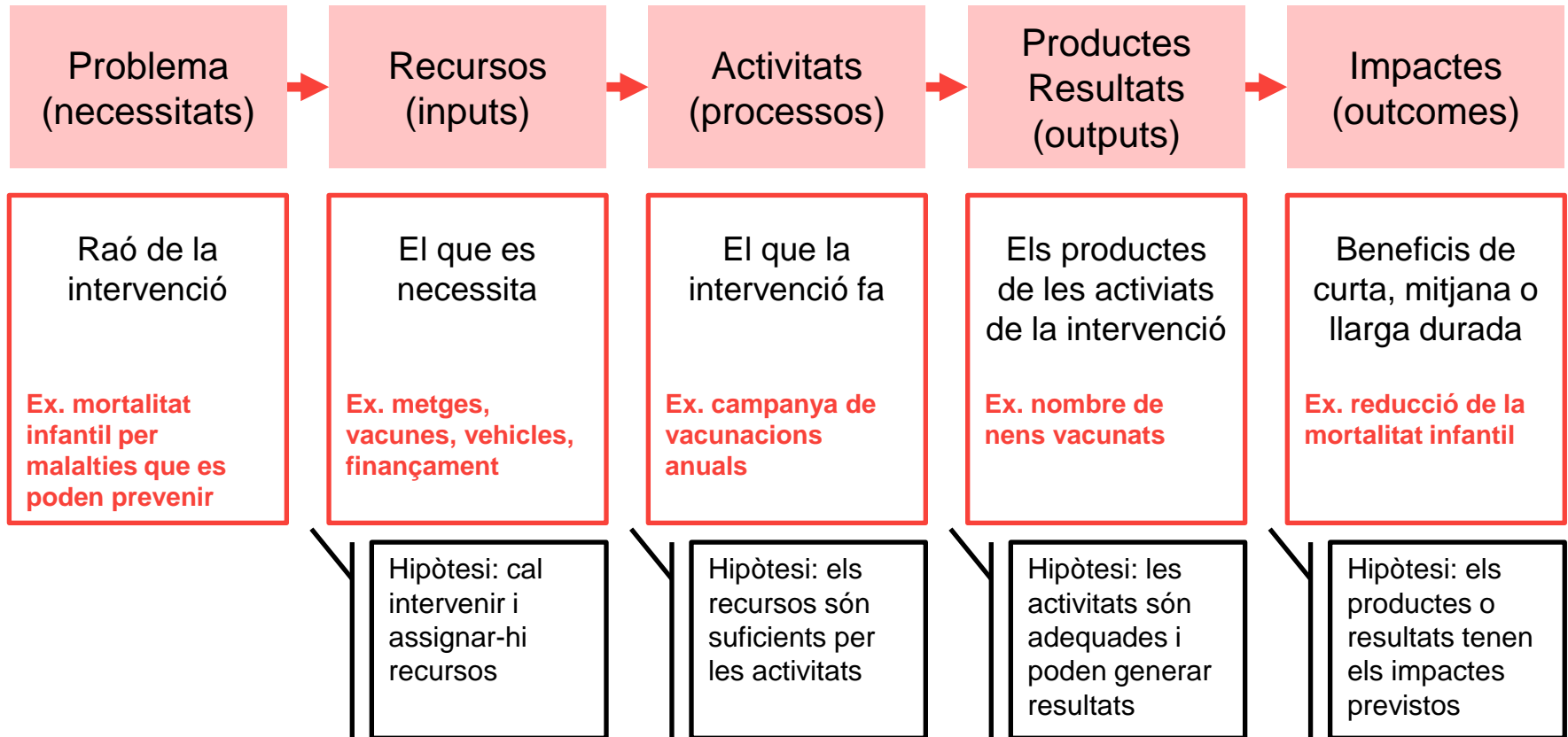
Amb quins **equips** treballem

- Els actors com a variable
- Els actors com a recurs

Com **organitzem** els equips

El **relat**

La Teoria del Canvi

Blasco, J. (2009). *Avaluació del disseny*. Guia pràctica 3. Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de polítiques públiques. Barcelona: Ivàlua

Disseny, deliberació, negociació, participació

La deliberació

- Mapejar actors i/o problemes ocults
- Obtenir informació per la diagnosi i disseny
- Sensibilitzar sobre el problema
- Identificar quins valors estan en joc
- Obtenir o mesurar el suport públic
- Prevenir el conflicte

La negociació

- Opcions vs. valors
- Punt de partida vs. punt d'arribada
- Allò irrenunciable i valor negocial
- Finestra d'Overton
- Eficiència de Pareto
- Vel de la ignoràcia de Rawls

La participació ciutadana (I)

- Identificació de la qüestió
- Objectius
- Recursos i compromisos
- El grup motor
- Grup objectiu i mapa d'actors
- Instrument de participació

La participació ciutadana (II)

- Planificació
- Informació i comunicació
- Accions
- Resultats
- Retorn a participants i ciutadania
- Avaluació i seguiment

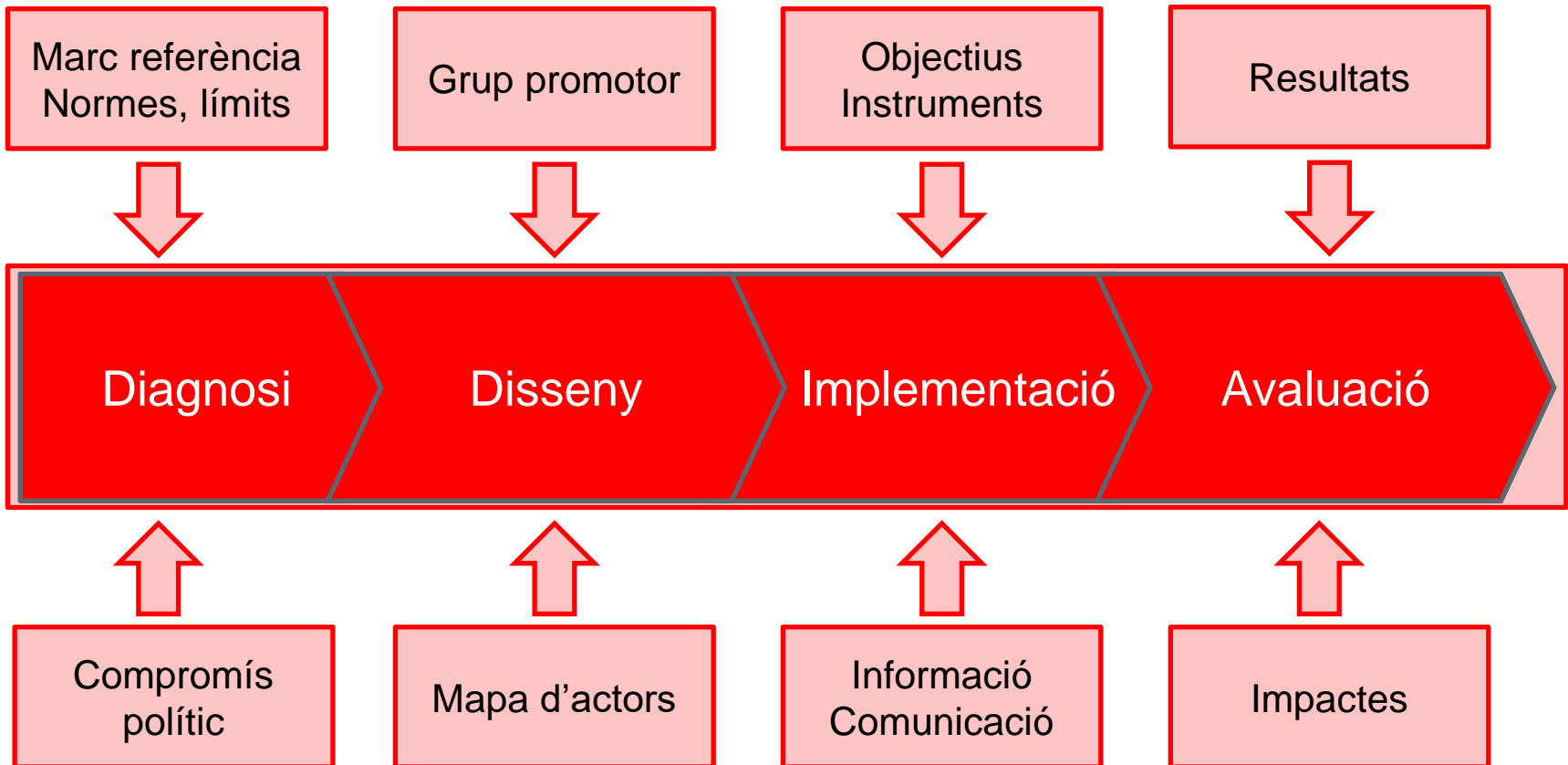
Taller

El Marc de referència

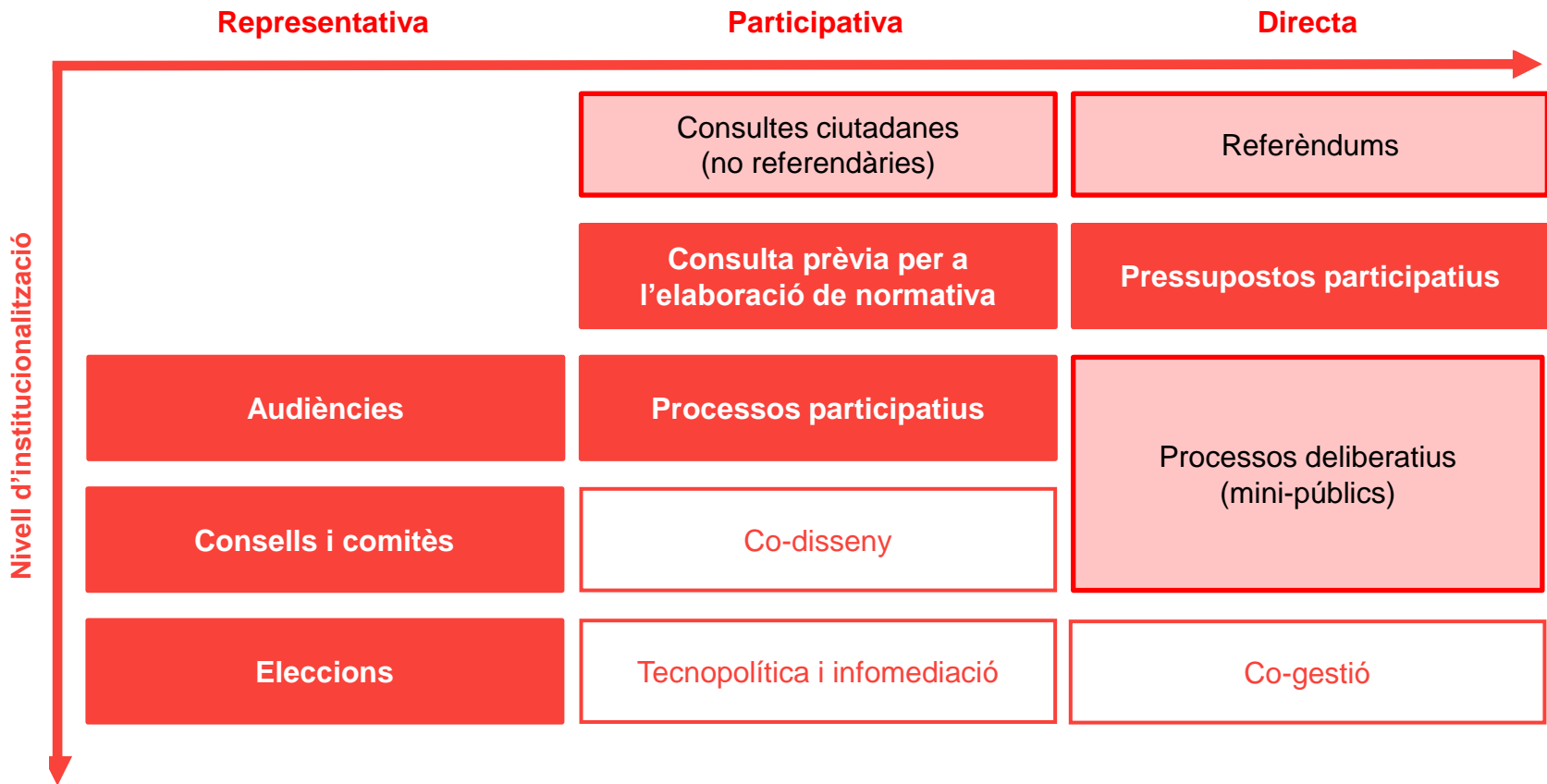
Estructura general d'aquest diàleg ciutadà:

- Objectius del procés participatiu
 - Generals o estratègics
 - Específics
- Eixos de debat (de què parlarem)
- Grup motor

La participació ciutadana en resum

Canals? Actors, espais, instruments

Taller

El disseny del procés participatiu

Exposar el disseny del procés participatiu.

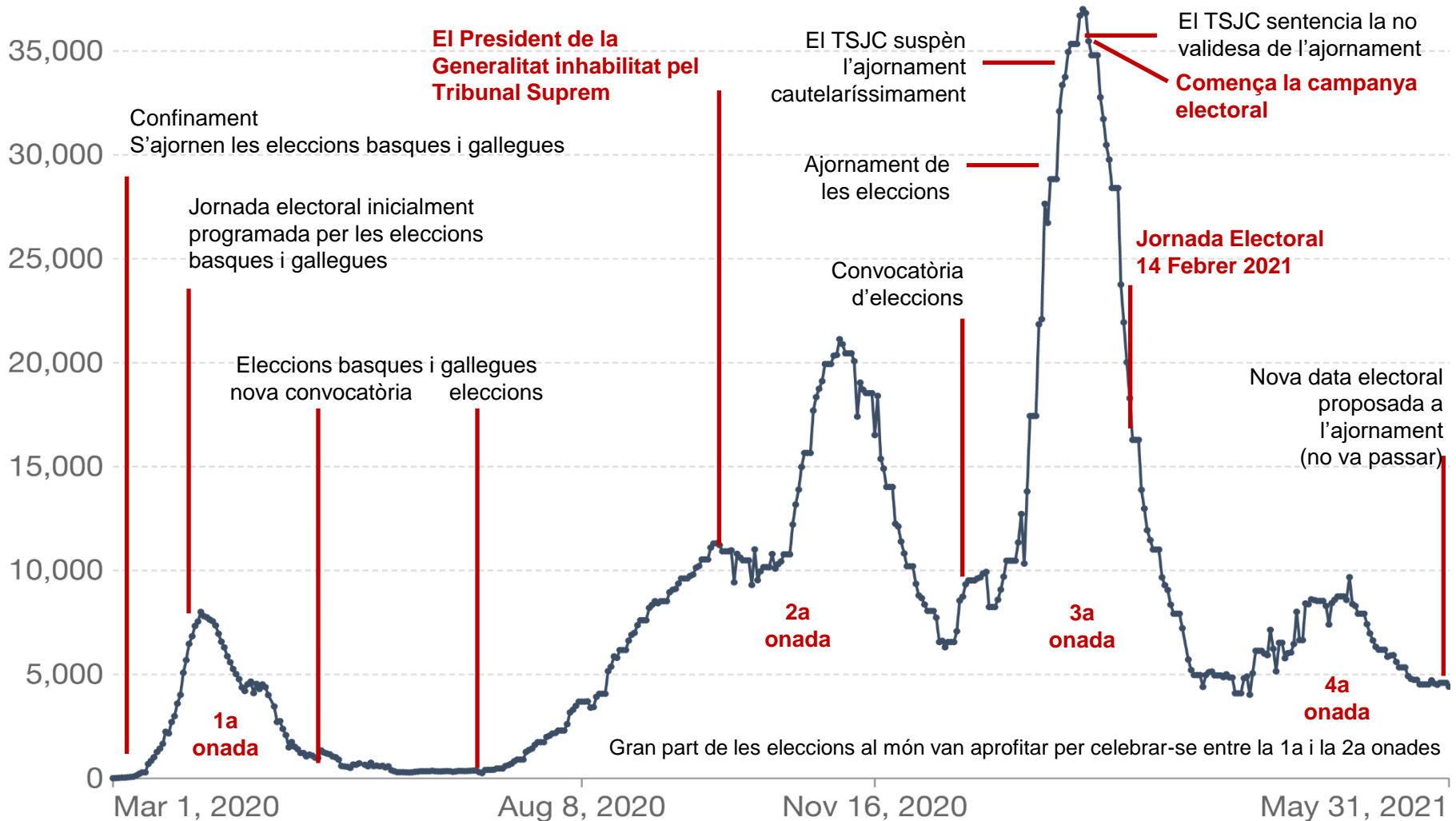
Especificar:

- Quins instruments triarem:
 - Què necessitem
 - Resultats esperats
- Dins de cada instrument, quina programació
 - Sessions informatives, deliberatives/participatives
 - Llocs i calendari de les sessions

Les Eleccions 2021 com a “procés participatiu”

El context del 14F

Nous casos diaris de COVID-19 confirmats, mitjana a 7 dies
Font: OurWorld in Data / Johns Hopkins University CSSE COVID-19 Data

Un problema retorçat

- No hi ha una formulació definitiva d'un problema retorçat
- Els problemes retorçats no tenen temps d'espera
- Les solucions a un problema retorçat no són del tipus vertader o fals, sinó millor o pitjor
- No hi ha cap prova immediata i definitiva d'una solució a un problema retorçat
- Cada solució a un problema retorçat és una "operació única"
- Els problemes retorçats no tenen un conjunt de solucions potencials enumerables
- Cada problema retorçat és essencialment únic
- Cada problema retorçat pot considerar-se com un símptoma d'un altre problema
- L'existència d'una discrepància representant a un problema retorçat pot explicar-se en diverses formes
- El polític no té dret a equivocar-se

Problema complex, components “simples”

Minimitzar els riscos sobre la **salut**

- Disminuir el risc de contagis

Garantir el **dret a vot**

- Informar sobre la seguretat per prevenir l'abstenció deguda a dubtes sobre salut
- Minimitzar els votants afectats per incidències/excepcions

Protegir la **legitimitat** del procés

- Maximitzar la transparència i nivell de consens sobre el procés
- Minimitzar comportaments de boicot

El govern obert com paradigma

El component de la **transparència i les dades obertes**

- Totes les dades obertes: salut, pressupost, protocols, procediments, actes de reunions,...
- I també: dubtes, dissensos, problemes

El component de la **participació**

- G2G, partits polítics, ciutadans
- Escolta activa

El component de la **col·laboració**

- Co-disseny
- Co-gestió

L'Administració com a plataforma

Protocols

- Col·legis electorals i procediment de vot
- Dispositiu eleccions COVID i seguretat sanitària
- Taula de Partits i definició d'escenaris de celebració de les eleccions
- Comunicació institucional i sobre les diferents modalitats de vot
- Actes de campanya

Eines per perfils per fomentar l'autonomia i l'empoderament

Votants	Col·legis electorals	Contagiats i discapacitats	Gent gran
Administració local	Responsables COVID	Representants de l'Administració	Candidats Mitjans

Quadre de comandament

Escenaris

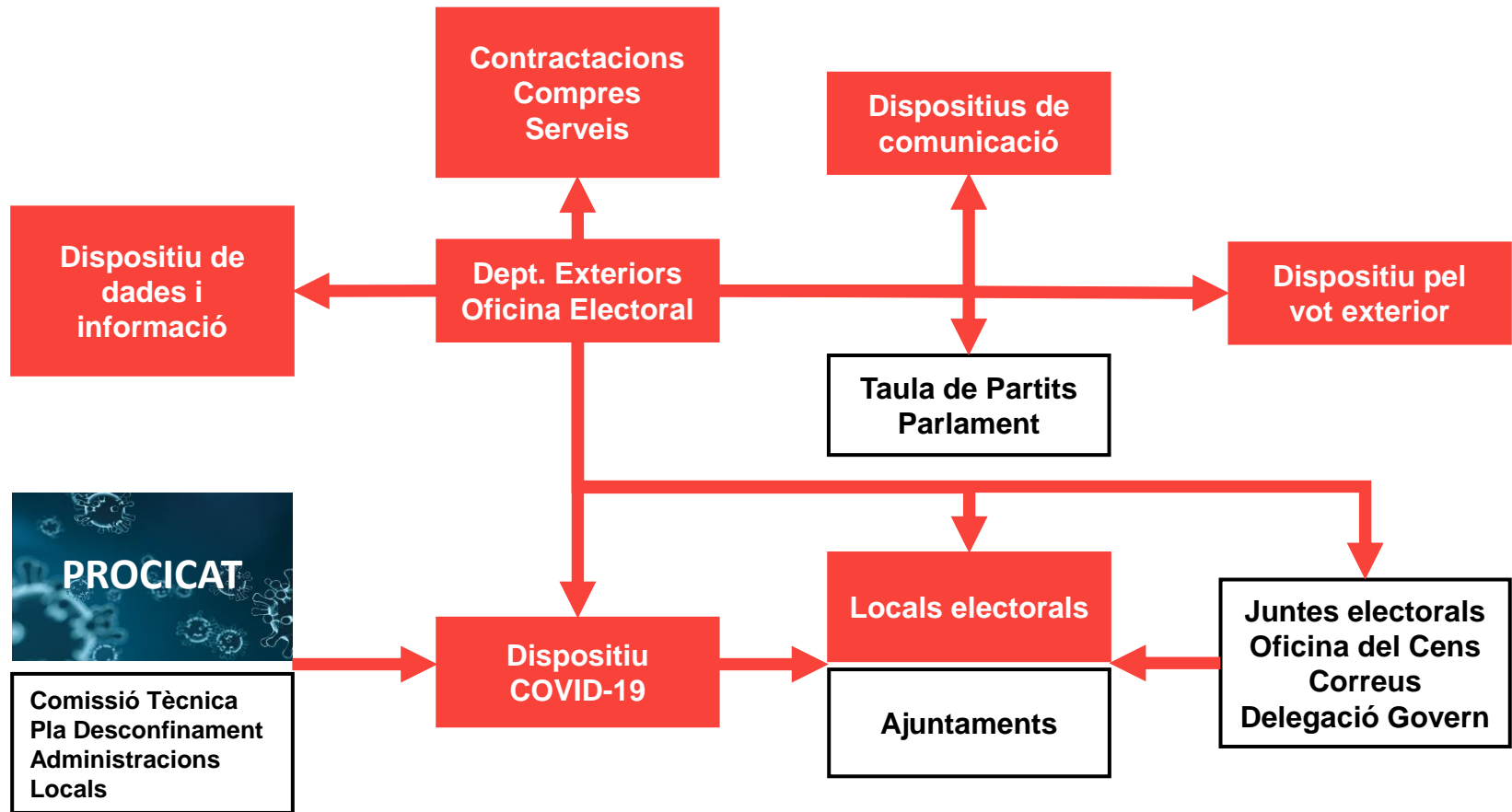
Escenari	EPC21-Normal	EPC21-Novanormal	EPC21-Local	EPC21-Tram4	EPC21-Tram3	EPC21-Tram2	EPC21-Tram1	EPC21-Atura	EPC21-Confinam
Mobilitat	Progressió d'acord amb								
Activitat social	El valor de l'RT varia significativament i persistentment El nombre d' hospitalitzacions varia significativament i persistentment								
Qüestions electorals									
Protocol Eleccions COVID19									

Tasques i riscos

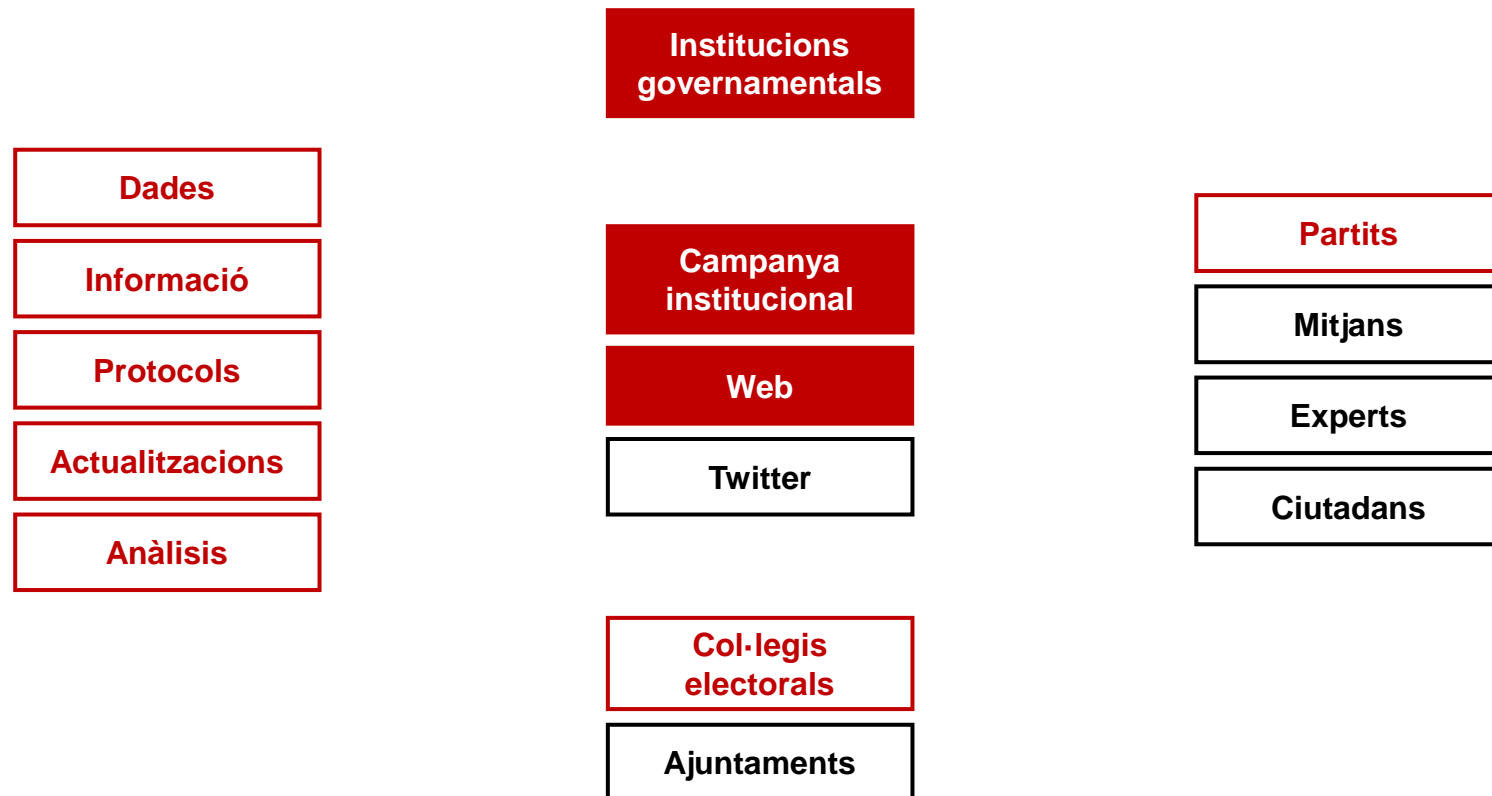
Escenari	Objectiu	Salut	Drets votar	Legitimitat
Deliberació		Verd	Verd	Verd
		Verd	Verd	Verd
Sufragi passiu		Verd	Verd	Verd
		Verd	Verd	Verd
Sufragi actiu		Verd	Verd	Verd
		Verd	Verd	Verd
		Verd	Verd	Verd
		Verd	Verd	Verd
		Verd	Verd	Verd
		Verd	Verd	Verd
		Verd	Verd	Verd
		Verd	Verd	Verd
Operacions		Verd	Verd	Verd
		Verd	Verd	Verd
		Verd	Verd	Verd
		Verd	Verd	Verd
Efectivitat		Verd	Verd	Verd
		Verd	Verd	Verd
		Verd	Verd	Verd
		Verd	Verd	Verd

Escenari	Objectiu	Salut	Drets votar	Legitimitat
Deliberació		Verd	Verd	Suspendre
Sufragi passiu		Verd	Verd	Suspendre
Sufragi actiu		Verd	Verd	Suspendre
Operacions		Verd	Verd	Suspendre
Efectivitat		Suspendre	Verd	Suspendre

Dispositius sectorials i transversals

Estratègia de comunicació transmèdia

Conclusions?

Tres fases

- Disseny: ser obert, **col-laboratiu**, anomenar i emmarcar bé
- Implementar: treballar el consens, empoderar els **actors**
- Explicar: ser defensiu (protegir **equip** i projecte)

Claus per la legitimitat

- **Planificar** amb (molta) antelació, dominar el tema
- **Marcar** el ritme, el to i el nivell
- **Transparència** radical, esdevenir una autoritat
- **Anticipar**-se als temes i problemes, no deixar espai pels dubtes
- Aconseguir una **posició privilegiada**, no deixar espai a la desinformació

Taller

Retorn, compromisos i límits del debat

Accions i mesures de retorn a la ciutadania respecte a les decisions preses; aspectes que no es debatran en el procés participatiu:

- Retorn
- Compromisos
- Límits del debat

L'ecosistema de participació ciutadana de Catalunya

Visió i Missió de la Participació

Visió

L'Administració manté una interlocució continuada amb la ciutadania.

Missió

Transformar l'Administració a través de la participació i transformar l'Administració per a fer possible la participació.

Teoria del canvi (abreujadíssima)

Processos electorals

Democràcia directa

Processos deliberatius

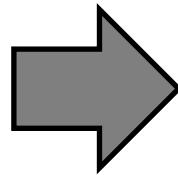

Transformació de
l'Administració

Nous actors & nous espais

Infraestructures

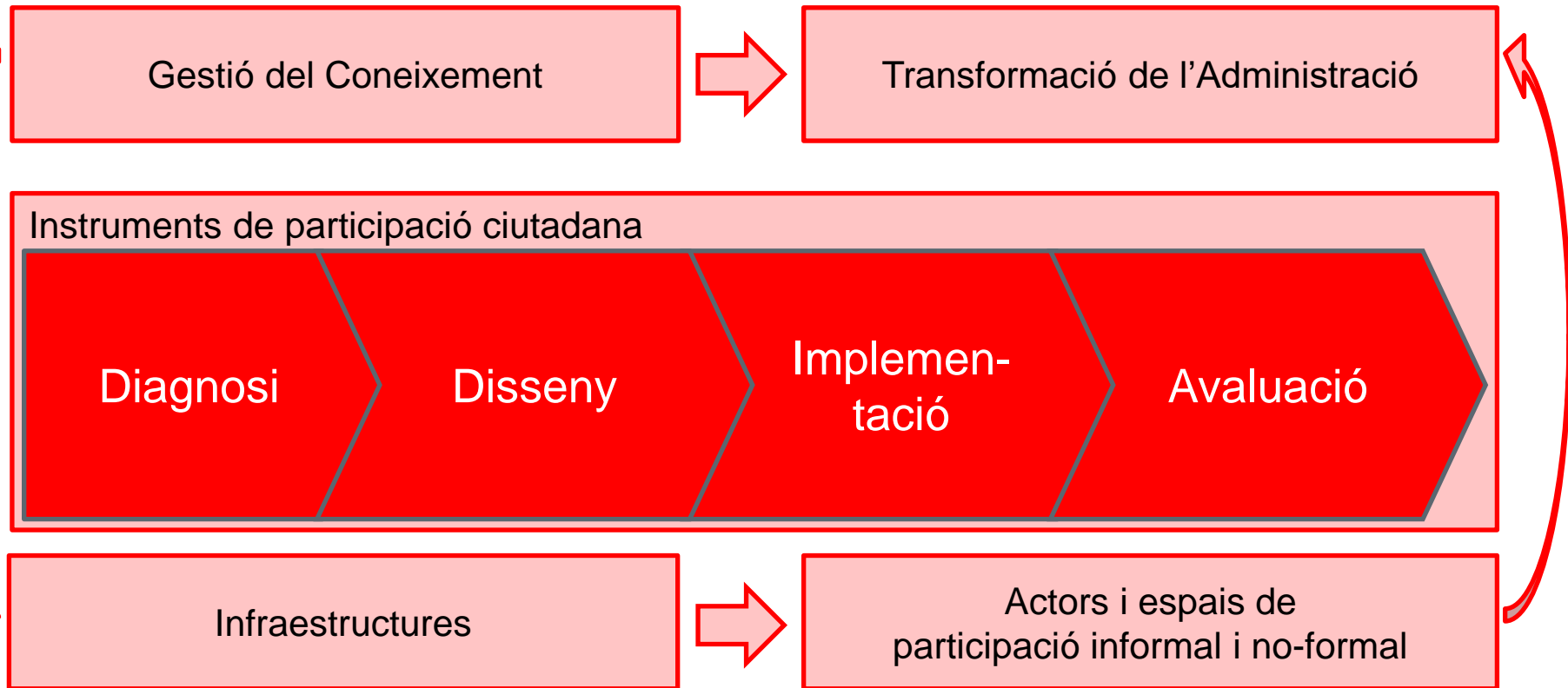
Millorar eficàcia i eficiència de
les polítiques públiques

Comprensió de la complexitat
de decisions públiques

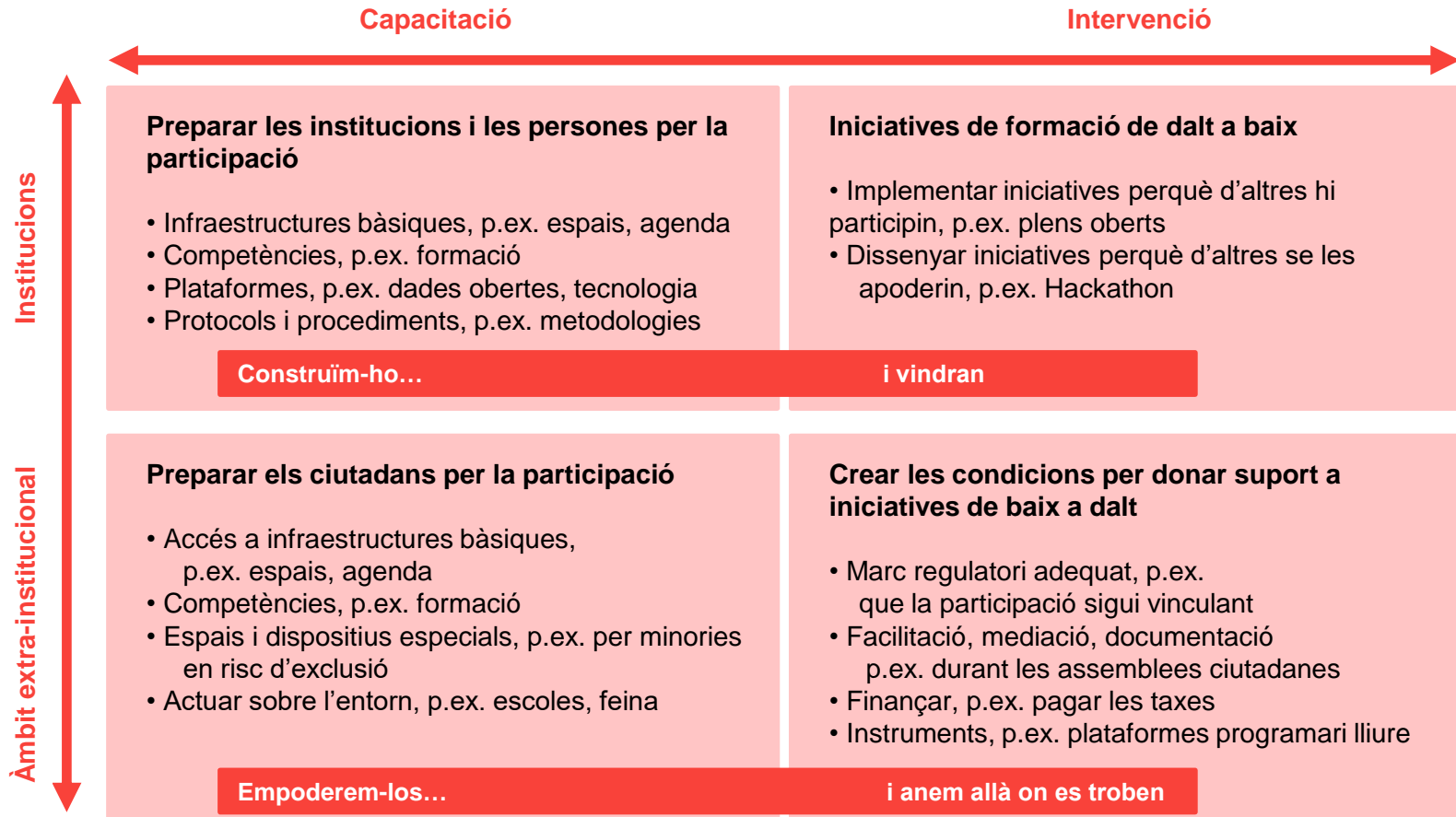
Reducció populisme (feixisme)

Paradigma tecnopolític de
l'acció col·lectiva

La participació a la cadena de valor

De la capacitatció a l'empoderament

Per citar aquesta obra:

Peña-López, I. (2022). *L'estratègia de la participació ciutadana dins el cicle de la política pública*. Màster en Direcció Pública, 2ª edició, 2021-2023. Bloc 4: Definició, implementació i avaluació de Polítiques Públiques. 03 de juny de 2022

Barcelona: Escola d'Administració Pública de Catalunya

http://ictlogy.net/presentations/20220603_ismael_pena-lopez_-_estrategia_participacio_cicle_politica_publica.pdf

Per a contactar amb l'autor:

<http://contacte.ictlogy.net>

Tota la informació presentada en aquest document es troba sota una Llicència Creative Commons del tipus Reconeixement – No Comercial
Per a més informació visiteu <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/>